

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel

Elfogultság nélkül.

V.

Fejezzük be most már először Simának az itthoni ügyeire vonatkozó ismertetést, majd azután rátérhetünk a budapestiekre.

A törvényhozás a mult csütörtöki ülésében függesztette fel 6 újabb bűnügyben a jeles honatya mentelmi jogát, a hat ügy közül kettő olyan szentesi kérdést tárgyal, mely érdemes, az utókornak való fejtégyezésre.

Az egyik bűnvádi feljelentés sikerkasztás büntetése szol, Szánthó Lajos dr. tette meg a szegedi törvényszéknél és a Ház ez ügyben kiadta Simát azért, mert a büntető törvénykönyvbe ütköző sikerkasztás büntetése gyanúja alaposan terheli.

A bírói megkereséshez csatolt nyomozó iratok szerint ugyanis a tényállás a következő:

Az 1897-ben elhalt Filó Tihamér dr. 2400 frttal tartozott, Sima és Szánthó kezességé mellett, az erszébvárosi takarékpénztárnak.

Filó halálával a két kezesség osztozott meg a tartozáson, hogy kifizettek közösen 400 frtot, 1000—1000 frtról pedig, most már mindegyik külön-külön a maga elfogadványával, új váltót adtak a takarékpénztárnak.

A váltók 1898. június 6-án lejártak és óvatoltattak. Szánthó ekkor felkereste Simát a budapesti lakásán, 1000 frtos újítási váltót a kamatok és költségekre 31 frt készpénzt adott neki át és kérte, hogy rendezze az ő nevében is az ügyet az erszébvárosi intézetnél.

Sima elogadta a megbízást, de sem a váltót sem a pénzt nem fordította rendelkezése céljára, hanem saját tartozása fedezetül átadta Hajós Bálint bpesti lakosnak és arra üres háttérrel forgatta.

Persze, a váltó lejártakor nem lett kiegyenlítve, Hajós perelt és Szánthó fizetett. De ki kellett fizetnie az erszébvárosi takarékpénztárnál volt 1000 frtos váltót is, sőt — miután kezes volt, azt az 1000 frtot is, amit Sima vállalt magára a Filó-féle tartozásból.

A barátságot tehát 1000 frt helyett 3000 frttal kellett megfizetnie és talán mondanunk se kell, hogy az ilyen drága barátság olyan fényűzés, amelyet kevés ember engedhet meg magának; valamint hogy talán az se szorul magyarázatra, hogy a Szánthó Lajosként megkárosított embert nem kell főispánilag nekibiztatni a maga igaza törvényes keresésének.

A másik bűnvádi feljelentést csatlás és magánokirathamisítás bűntetteért Szánthó Lajos dr. és Burián Lajos együtt tették meg Sima ellen a budapesti törvényszéknél és minthogy a bíróság által felcsatolt iratokból a csalás és magánokirathamisítás ismérveit fentforogni látták, a Ház ez ügyben is felfüggesztette a jeles férfit mentelmi jogát.

A jelentés szerint Burián, Szánthó és az elhalt Filó Tihamér dr. az 1895-ki megyebizottsági tagválasztások alkalmakor 1500 frtban állapították meg a korteskiadásokat úgy, hogy ezt az összeget Simával közösen fődözik. Erről két tanú előttemzésével írásos nyilatkozatot állítottak ki, a pénz megszerzését Sima vállalta magára, akinek e végbéli egy 1895 október 15-én kelt, négy havi lejáratú váltót adták át.

1896 febr. 11-én, mikor a váltó lejárában volt, Sima felkereste az aláírókat azzal az üzenettel, hogy annak megújításáról kell gondoskodni. Ezt az újítási váltót, június 11-ik lejáratát is adta neki, a réginek kicserélése végétt.

Később mind a két váltó perelve lett és ekkor kintt, hogy Sima Ferenc az újítási váltót nem fordította az elsőnek

TÁRCA.

A poeta.

— Claude Verdet. —

Zsófia, a liegnitzi hercegnő, Jelizabeta Feodorovna arva unokája hűhagyó éjjelen nem birt elaludni a nizzai bérvilla hálószobájában. Szeme égett. Hallani vélte mind egyre még a korzó örült zaját, a kiabálást, kacajt, az össze vissza muzsikálást. Agyában tarka, zavaros képek rajzoltak és testén valami furcsa bizsergést érzett, amitől nem volt nyugta.

Jó ideig ébren vergődött a párnákon, miglen iszonyú melege lett a sok hánnykolódástól. Idegessé tette a homály, a mélységes csönd és unalmas volt. Leszalott tehát a menyeges nyoszolyáról, összefogva bő halóköntösét és halkán kopogtatott a kis kárpit ajtócskán, a szoba tulsó végén, mintha vilamos csengő nem is volna a világon.

Paulette ébren vagy? Paulette, szólította a komornát. A párisi leány csakhamar elő is jött (urasági cselédeknek ugyanis módfelelt könnyű almuik van), fehér főkötőben, kezében tartva egy nagy girandole gyertyatartót.

— Parancsolt a hercegnő, kérdezte kifogástalan előzekenyiséggel, habár szemmel áthatólag elég almosan.

A hercegnő ezalatt már le is telepe-

dett egy kicsi kerevetre az alkovon innen. Még a meztelen lábait is felszedte maga alá, amúgy törökösen. Egy intészelte maga mellé ültette a szobaleányt és ölébe vetette a fejét.

— Izzagtot vagyok, Paulette, szólt. A karneval nem hágy elaludnom. Mesélj valamit, hogy csillapodjam.

Paulette lassan babrálni kezdte a hercegnő hosszú lencsöke haját.

— Miről beszéljek fenségnek?

— Akármiről a világon, csak ismétlésekbe ne bocsátkozzál, mert ahhoz nincsen türelmem, hogy olyant hallgassak végig, amit már hallottam.

A francia lány, egy takaros barna, apró vászoncseléd, aki úgy festett a nagytermű, tizenhatesztendő hercegnő mellett, mint valami furge mokus egy fehér nagy lusta cica mellett, tétovázott ezekre a szókra.

— Ez bajos lesz, fenség, megbocsásson, de igen bajos. Hogy bírok újat mondani? Kegyeskedjék megengedni, kifogytam már minden meséből...

A kis hercegnő dűrcsán verte gömbölyű sarkával a vén kanapé keshedt bányát.

— De ha én parancsolom, hát mesélni fogsz.

Paulette olyan mozdulatot csinált, amely nem árult el valami szörnyűséges nagy respektust az úrnője iránt. Azután köszörsült egyet a torkán.

— Akkor nem bánom, elmesélek a hercegnőnek egy olyan történetet, amit könyvben olvastam, mig Saint-Auburde Moreterelle grófnőnél szolgáltam.

— Hát csak ki vele, biztatta a hercegnő türelmetlenül.

Élt egyszer, — kezdte a mesét a komorna — egy keresztény fejedelem és egy pogány uralkodó?

— Egy pogány uralkodó?

— Igenis, fenség, egy pogány meg egy keresztény fejedelem. Orszagszomszédok voltak, háborúba keveredtek egymással. Mikor már nagyon sok kárt tettek egymás népében, mivel a háborút rendszeren királyok csinálják, de a népek szenvedik végig, jöttek más királyok, akik békeségre kényszerítették az ellenséges feleket. Aki mit foglat, az övé maradt. Ezenföül a pogány kikeresztelkedett és feleségül vette a keresztény király szép hajadon leányát. Kegyetlen rendelkezés volt ez. A szegény királyleány úgy sirt mint a zápor, mikor kellett szakadnia szülőföldjétől, hogy egy soha nem látott férfi felesége legyen, de hiába, nem lehetett rajta segíteni, mert a békeszerződés be kellett tartani. A zép királyasszony tehát búslult, buslakodott, új, kietlen, kopár hazájában, ahol nem volt más dárának, virágillat és hosszú édes tavasz mint a régiében. A férj is olyan volt mint az ország. Mord lelkű, forradásos képű vitéz már szürkült a szakálla és pogánykorábó

kicsérelésére, hanem külön értekesítette.

Itt összeszövődik a dolog egy egészen új kérdéssel. Később ugyanis az történt, hogy egy budapesti ügyvéd Burián és Szánthótegy alkalom alkált és Sima Ferenc által forgatott 3000 frtos váltótartozás kiegyenlítésére szólította fel ügyfele: Neufeld Zsigmond nevében, aki — valloása szerint — 4000 frt követelésének részleges fedezetére kapta ezt a váltót Sima Ferencről.

Burián és Szánthó ügy emlekeztek, hogy ők ilyen összegű váltót soha sem irtak alá, ezért szól a vádfeljelentésük magánokirathamisításra is és ezen ügyben ezért indította meg az eljárást az államrendőrség is, az ismeretlen váltóhamisító kinyomozására.

Ez a hivatalos rész.

Teljesen megbízható magánértesülésünk szerint azonban azt a budapesti ügyvéd által peresített 3000 frtos váltót csakugyan Burián és Szánthó irták alá, de ez olyan régen történt, hogy nem csuda, ha megfeledkeztek róla.

Ennek a váltónak a keletkezési története visszanyúl a tarhonyarészvénytársaság idejére. Mikor ugyanis ez a csudálatraméltó részvénytársaság még létezett, ennek a céljaira Burián és Szánthó, mint a társaság volt igazgatóságának tagjai tényleg elkövezték azt a könnyelműséget, hogy az egyik mint elfogadó, a másik mint kibocsátó kiállítottak egy 3000 frtos váltót és azt Simának mint igazgatónak adták át, hogy az intézet cégnyomásával állassa el. A váltó csak szükség esete, lejárat nélkül volt kiállítva, Sima évekig magánál tartotta és a folyó év tavaszán — nem mint malomváltót, hanem, mint ő állította, a *villamvilágítási Szánthó féle vállalat támogatásáért*, vagyis ez érdekü

szolgálatáért kapott elfogadványt adta azt át, adóssága részletes fedezésére Neufeld Zsigmondnak.

A váltót perelték és Burián meg Szánthó eddig 1200 frtot ki is fizettek rá.

Már most kérdezze meg önmagától akár a legvadabb Simista is: vajjon a főispáni hatalom üldözi-e Sima Ferencet abban, hogy az így csúful rászedett emberek, Burián és Szánthó is bűnvádi feljelentést tettek csalásért, sikasztásért a megkárosítójuk ellen?

Ugyan mivel hathatott a főispán Burián Lajosra? Mit ígérhetett neki? Mondja meg ezt nyíltan, egyenesen Sima Ferenc, mert hazug vádat emelni könnyű, de bizonyítani nemcsak nehéz, hanem lehetetlen is.

Hogy Szánthó — a villamvilágítási vállalat főispáni támogatása fejében üldözni Simát: ezt — az itt előadottak után — bizonyosan mindenki mesének fogja felismerni: hiszen Sima maga mondja, hogy ő kapott *ily támogatásért Szánthótól* 3000 frtos váltót. Hogy e váltó aláírásához miképen jutott Burián — csakugyan sápváltó — ezt a jeles férfit nem magyarázta meg.

Községi közigazgatás. Októberben összegyűltek az országból a községi jegyzők Budapestre és megfogalmaztak egy emlékiratot, mely a kormányt a közigazgatás államosítására kéri.

Nem sok fogantatja lesz a kérdésnek, mert a törvényhozásban kevés hajlandóság van ez idő szerint e nehéz kérdés megoldására. Ercejt és idejét felemészti a közösgyes bonyodalmas kérdések, munkásságára szibasztóan hat az osztrákok nemzetiséggyalázó vad küzdelme. Bele kell hát nyugodnunk az egyelőre megváltozhatlan viszonyokba és türelemmel várni az időt, mely amoda át is a békét és ezzel nálunk is a békés alkotások korát meghozza.

Pedig a jegyzők országos gyűlése em-

lékiratának sorai közé sok olyan titkos óhajítás is vegyül, mely a mai mostoha viszonyok közt alig találhat rokonérzésre.

Tudjuk és tapasztaljuk, hogy a községi jegyzők munkaköre annyira kiterjedt, tisztí kötelességek olyan nagymérvűek és sokoldalúak, hogy az aránytalan túlterheltség folytán maholnap feladatuknak nem lesznek képesek többé kielégítő módon megfelelni.

Az állami és önkormányzati gépezet minden ágazata legvégül a községi jegyzők munkásságában találja nyugvópontját és nincs az a hivatalos eljárás, nincs az a közigazgatási teendő, melynek terheit, — végső állapotában — ne a községi jegyző viselné.

E mellett jövedelmük nagyobb részét, — a rendszerint igen csekély fizetésen kívül — azok a kicsinyre redukált pénzbeli szolgalmányok teszik, amelyeket a jóvahagyott szabályrendeletben foglalt alacsony díjszabás szerint ügyesbajos községi emberektől, külön munkáért, magánügykódásért kapnak.

És mégis megtörtént már nem egy meggyében, hogy a sajtóban is felhangzott olyan indítvány, hogy a jegyzőket tilsák el e csekély magánügykódástól is, amelytől ha elesnek és az ezzel járó fizetést elvesztik, — a községi adminisztráció megleszített munkát igénylő faradalmi után mehetnek haza — krumplint enni.

Nem a megélhetés feltételeit kell a községi jegyzőktől megvonni, hiszen az a nehéz tiszt és mindennek kitett állás, melyet elfoglalnak feltétlenül megkívánja ha nem is az anyagi jólétet, de legalább a biztos megélhetést; — hanem munkakörüket kell megkínnyíteni, megszabadítani őket az aránytalanul súlyos tehertől, melyet — különösen legutóbb — az állami anyakönyvezés és polgári házasság kötésével vállalkra raktak.

Hiszen meg kellett csinálni az állami anyakönyvezést. De amilyen hatalmas talpkövei az állami szervezetnek az idevágó törvények, ép olyan súlyos terhet r azok végrehajtása a közigazgatás legolcsóbb tisztviselőire. Jó törvényt olcsón végrehajtani nem lehet. Ha tehát szükség van a törvényre, gondoskodni kell annak célszerű végrehajtásáról is.

Mert hogy milyen nagymérvű elfog-

maradt egy tucat felesége, akiket mindig a közelében tartott és akik bizony többek voltak neki még mindig a szomorú királynénál. Ebbe a keserves banatba talán bele is halt volna a királyné, ha nincs költő az udvarban. Ez a költő vigasztalta meg a királyasszony magányos életét; ő derítette fel dalaival és hat végül neki kellett a királynéval megismereteni az eddig ismeretlen szerelmet, fiatal volt a poéta, szép deli legény és nagyon rajongó. Addig járt a királyasszony aranyrácsos ablaka alá énekelni, míg a királyné egy tavasz éjszakán, mert hisz tavasza a legistenvertőbb vidéknek is van, ha még oly rövid is, elhagyta fényes börtönét és lesietett a szabadba. A szabadba a költőhöz, hogy megtanulja sebesen dobogó szívén az első szerelm tüvességét. De az erdőn az önfelcserécs édes pillanataiban elveszett egy arany hajtűje nagy nehéz fekete hajából. Másnap a mogorva vén király vadászni ment egész udvari népével. Egy szemfélszes csatlós megtalálta az áruló aránytűt. Átadtaurának, menten szörnyű haragra gerjedt a vén király a tű látásán, mivel felismerte a felesége jászágát. Gyanút fogott a lelke és vallata erősen az egész kastély népét. Hiába erősitették a szolgáló lányok, hogy nem látták asszonyukat távozni; hiába esküdözött sirva az apród is, a király haragjában istenítéletre vitte a feleségét, tűzpróbára. A nagy domban poroszló legénynek tüzesített vasakat raktak végig a

márványkoczkákön. Ezeken kellett mezítelű lábbal a királynénak végiglepednie. Ha a tűz megperzseli a lábát, az azt jelenti, hogy a királyasszony bűnös és az ura elítélhető. Ott állott már a szegény királyné mezítelű, egy szál ruhában, kibontott hajjal és bekötött szemmel. A gyóntatója pedig fogta a karját, hogy majd vezetni fogja. Ekkor a tömjénfüst közepett, mely úgy fogta körül alakját, mint valami felhő, a remegő fiatal asszony felhőházkodott Istenéhez:

»Oh uram, imadkozott, aki magad ojtottad a szerelmet az emberek szívébe, ne hagyj, hogy elveszek általa. Boldogtalanság volt az életem, a magam hibáján kívül, de te vigasztalót küldtél nekem. Könyörülj rajtam, aki magad az igazság vagy és segíts meg eme kemény megpróbáltatásomban, ha bűn nélkül állok előtéd.»

Azután elindult, sűrű könnyhullatás között, keserves útjára. És mikor végig haladt a templomon és a király emberei megsemm. lélték a lábait, olyanok voltak azok, mint a frissen szakasztott lilium kelyhe. Schol nem volt egy pörköles, egy hólyag a sima bőrön

— Azután mi történt, kérdezte Zsófia hercegnő.

— Azután nem tudom mi történt, mert csak eddig volt a könyvben a történet.

— Hát a királyné még egyszer kiosont az ő poétájához? Azután elvesztett egy másik hajtűt? Vagy ami még rosszabb: hátha

ott érte őket a vén király, hajnalhasadaskor, mikor vadászatra indult, gyilkolni a szegény özekeket és nyulatokat? De hatha annak a rim-csinalónak egyszerű boldogságában, mámoros fővel citalált jarni a szája? Ez sem lehetetlen ám, Paulette.

— Nem lehetetlen, de éppen nem valószínű, kegyes hercegnőm. A költők furcsa emberek. Ha asszonyi kegy részesévé tesz valamelyiket a szerencse, az úgy halgat róla, mintha született néma volna. Ezt régi tapasztalásból mondhatom.

— Lásd ez pompás és vigasztaló magamfajta lánynak, akivel könnyen megcsik, hogy a te mesekirálynéd sorsa éri. Hanem azt mondjad csak, hol vannak manapság a poéták, akik ifjak és tüzesvérűek? Hol leled fel őket? A pipafüstös kavéházban vagy valamelyik szerkesztőség tintapecsétes asztala mellett?

A hercegnő felállott, fejére csavart egy sál s feltárta az ablakot, hogy letekintszen a szürkülő utcára. A komorna követte, s úgy válaszolt előbbi szavaira.

— Nem, fenségek, a költőt soha ne kerresse, mert az anélkül is útjába akadhat. A korzón itt, mint az erkély alatt odahaza, vagy a párisi boulevard forgatagában. Ki tudja, hatha az a magas, sötét alak is költő, aki a hajnal születését lesi?

A liegnitzi hercegnő elcagagta magát,

laltság, mennyi babramunka, százféle kimutató, jegyzőkönyvvezetés, vonalozás, fűzés, nyilatkozatkiállítás, nyílvántartás, összegezés és az isten tudja, mi minden technikai munka van összekötve az anyakönyvvezetéssel, azt csak az tudja, aki ilyen hivatalban már megfordult.

E mellett a jegyző közvetve vagy közvetlenül végrehajtja a minisztériumok, közigazgatási bizottságok, alispáni hivatalok, árvaszéki, főszozolgabírók, pénzügyigazgatóságok, járásbíróságok útásításait és rendeleteit, ott van az újonczásnál, a választók összeírásánál, a jegyzékek kilgazitásánál, adót kivett adót behajl, szóval, minden lehető közigazgatási ágban működik s e mellett a község magasabb célját, közmívelődési intézményeit ő kell, hogy előmozdítsa, ébren tartsa és istápolja.

Jó közigazgatás jó jegyzők nélkül lehetetlen. Ezért kell a községjegyzői kart a most rájuk súlyosodó felesleges, különösen technikai munkáktól megszabadítani és a biztos és nyugalmas megélhetés útjára segíteni.

Idegés gyermekekről.

— Egészségügyi cikk. —

Idegés kisebb-nagyobb mértékben manapság mindenki. A gazdagot a jómód, a szegényt a nyomorúság teszi idegessé; de hogy ideges gyermekek is vannak: arról a lakus embernek fogalma sincsen. Legyen szabad ezért egyet-mást elmondanom, amiről a gyermekek az idegességet felismerni lehet.

Az ideges gyermek arczszíne sápadt, testalkata vézna, tekintete faradt, minden cseklységért haragra lobbán, szóval: ingerlékeny természetű, makacs és dacos. Minden ok nélkül sírva fakad, félős és könnyen megijed. Sétá közben az ideges gyermek hamar elfárad, sőt egészen kimerül. Ha valami zaj váratlanul éri, azon összerenzen; gyakran szenved álmatlanságban, gyomor- és bélzavarokban, nem ritkán szédülésben is. Kedélyvilága változó, az egyik pillanatban örömd és jókedvű, a másikban már szomorú, sőt melábus.

A gyermekek eme külső megjelenésében fent részletesen vázolt idegességének sokféle oka lehet. Első sorban áll ez okok

kitárta a két karját és tréfás lelkesedéssel szólott:

— Te, igazán! Ez pompás egy legény. Magas és szalás. Közönyös és büszke, mert nem hat rá a sok semmiség, s tudja, hogy ki ő. Ez poeta. Ki tudja, nem-e éppen ő lesz talán jövődöm osztályosa. Megalij, Paulette, hadd vessek neki egy szál virágot, emlékül és hódolatomul.

Ezzel a hercegleány kivett a virágtartóból három szép chryszantémot, ráfacstart egy pár hosszú hajszalát és levettette az alant ácsorgó idegen lába alá. Azután nagy nevetve visszahúzta fejét.

— O fenség, fenség, mit cselekedett, sopánkodott Paulette hirtelen ijedséggel. Hátha ez a fickó valami hamis kártyás?

Jelena Feodorovna hamvazó szerda délelőtt váratlanul felkerekedett és egész háztájával együtt odahagyta a nap városat.

A házfelgyelő, egy fecsegő olasz, boldon hieket tudott mondani az utazás oka felül, amit állítólag málházú inasoktól hallott. Hogy a nagyhercegnő, aki kemény katonás asszony, előzőleg reggel felpozotta a liegnitzi hercegnő komornáját s nyolcz heti házi börtönt mért az unokájára. Mindzet pedig két hervadt virágért, amit a bohó leányok éj érvádján szórtak az utcára holmi kalandoroknál. Dimitrinek, a nagyhercegnő szakácsának kimenője volt azon az éjen. O csipte meg hazajövet a lányokat a tiltott mesterkedésen. Szerencsésen el is kapta a ledobott bokrétát és sietett őket beárulni.

közt a terheltég vagy átöröklés. Ideges szülek gyermekei többnyire szintén idegesek, vagyis, átöröklik a bajt a szüekiktől. Nem kell azonban a terheltégnek túlságos jelentőségét tulajdonítani, mert számos eset bizonyítja, hogy nagymértékben idegbajos szüleknek is vannak teljesen egészséges, erős idegzetű gyermekeik, úgyannyira, hogy az újabb megfigyelések szerint 100 ily idegbajos szülek gyermekei közül 69 százalék ép és egészséges marad a szülek idegbaja dacára is.

Bármilyen kedvezők azonban ezek a statisztikai adatok, a terheltég egészen figyelmen kívül hagyani nem szabad; idegbajos szülek gyermekeit mindenesetre gondosabb ápolásban kell részesíteni, jól kell tapálni, testüket edzeni és távol tartani tőlük mindazt, ami bennük a betegségre való hajlamot kifejlésztetni képes volna.

A szülek kedvezőtlen anyagi helyzete, nyomorúságos életviszonya is egyik oka lehet a gyermek idegességének, mert az ilyenek gyermekei többnyire rossz lepelgőjű, nedves szobába szorulnak, rosszul táplálkoznak, hiányosan étözködnek és nagymértékben ki vannak téve és hajlamosítva a javrányos, fertőző gyermekbetegségeknek.

Erősen előmozdíja továbbá a gyermekek idegbaját a súlyos testi fenyejték, véletlen esés, hirtelen rájesztés, a rettegés és félelem, sőt sokszor abból is idegbaj származik, ha a gyermeket rémmesékekkel ijésztetik.

A felsoroltaknál még nagyobb mértékben előmozdíja a gyermekek idegességét az elhibázott nevelés. A legműveltebb szülek is néha abba a hibába esnek, hogy mikor látogató érkezik, legjobb almat alvó gyermeküket hirtelen felköltik, hogy lássa a vendég, milyen okos, szép gyerek az ő apróságuk, hogy tud szavalni, énekelni és több e feléket, amiknek betanítására és brovázkodására a majomszeretet és figyogatási vágy visz rá a hű szüleket. Az ilyen idő előtti kísérletezés erején túl veszi igénybe a gyermek agyát, megerőlteti felfogási képességét és romboló hatással van idegzetére.

De nemcsak a kicsinyeknél, hanem a nagyobb, már serdülő mindkét nembeli gyermekeknél is bele esnek a szülek az okserű nevelés ellen vétő hibákba, mikor befogják őket sok esetben a testi és szellemi erejüket túlhaladó s épp ezért ezek fejlődését gátoló munkába. A sok különóra, a nyelvtanítás, zenei oktatás, tánc- és istentudja — mi mindenféle külön tanórák megrövidítik a pihenésnek, üdülésnek, játéknak szát időt.

Nem való a fejlődő gyermekeknek a színház, a táncterem, a nagyok társasága, hanem igenis neki való a csend, a szabad levegő, a sok mozgás, a korabeliek társasága és a játék.

Ezek edzik a testét, fejlesztik üdvös irányban a szellemet és gyógyítják az idegeit, ha azokban gyengeségre való hajlandóság mutatkozik. Szüleikék meg ezt a szülek is neveljék a szerint gyermekeiket.

Dr. Götzl Bertalan.

Tápéi tudósítónk

a következőleg számol be a tápéi világ végéről.

Tekintetes szerkesztő úr!

Hát ott megtörtént-e már a világ vége, mert itten már egészen letettünk az üstökös ról. Van is ezen okból nagy hajcihő, mert községi gyűlés hirdetődt a mult heten. Ezen az alkalmatosságon pedig Dra tva Béni községi politikus és koporsó csináló ember meginterpeldációzta Tartózkodó Imre bírót, hogy 13-adikán világvege volt hirdette, de nem lett. Van e erről a bírónak tudomása és ha van, miért nem intézkedett, hogy a mi egyszer elhatározódik, hat úgy legyen.

Az interpeldációzásban az egész Dra tva család fellépett, (bottal, ostorral, csizmasarokkal s karosszékekkel) mert hasonnevű József azt tudakolta biránktól, miszerint van-e tu-

domása róla, hogy ő azért szándékozik interpeldációzni, mert kevés az adó.

Községünk birája a két kérdezőnek egy kalap alatt ezen lakónikus, dörgő hangú szólnoklaltal válaszolt, hogy: mar ha!

A gyűlés Higga dt Márton csilapító szavala tja okából ebbe a kijelentésbe eleinte egyhangulag belehatározódott, de aztán a községi verkedés általjános lón és még a mai szent napon is rendes kintartással működik. (Szerentesen kidölte eddig 48-can; pihent ember érkezett 67-ét és 12 zsandár. Hiányzik eddig egy fülem és másfél fogam, de koponya szilárdás nagy.)

Azonkívül a sok hü-hóban R ü c s k ö s megint aprójószág sorban tanalódott és egyúttal azt a huncutságot is megette, hogy fényes éccakának idején a községi t a k a r é k p é n z t á r és a t a r h o n y a g y á r cégtábláját kicserélte, valamint így tselekedett az Sovány Küti Zsuzsa baba asszonyt és a plébánia hivatali jelző címtáblákra való nézvést is.

Ezen cselekedetek pedig o k i r a t h a m i s i t é s n a k tanáltatván, R ü c s k ö s elfogatására és előállítására újabb zsandári hadművelet indítottat. de eredménytelenül. Hir szerint ugyanis p u s z t a p é t e r i polgártársaink halálból keblükre fogadván nagy furlanggal elbujtatván.

Még háromszínű plakátokat is csízeltetett ki a község ilyen szózáttal, hogy:

F e r i , m i n d e n m e g v a n b o c s á t v a l , d e — h u n c u t a c i g á n y , t e k i n t e t e s h a z a !

Mostanában sok vigságos tántzmultság is vagyon, de a rendes zárszóra jogosított verkedéseken kívül más nem történt, csak hogy a Koha Rókus gyerek Bekecs Juczi álhajadonnan táncközben leharapta az orrát. Az eset még az érvágó borbély által is szabálytalannak minősítettett.

Tízstelem az Si m a nacscságos teins urat.

Az ám az ember!

Próbáljon csak egyszer ide gyünni!

Tízstelettel:

Pandúr József s. k., halottkém és üstökös.

Ujdonságok

Szentes, 1899. december 2.

— Vármegyei közgyűlés. Csongrádvármegye törvényhatóság bizottsága f. hó 14 én tartja rendes évnegyedes közgyűlését, a vármegyeház nagytermében.

— Téli gazdasági iskola. Mint erről lapunk egy előző számában már hírt adtunk, a vásárhelyi földműves iskolánál 6—6 heti kurzussal, e tél folyamán téli gazdasági szakoktatást rendeztek be olyan gazdak részére, akik egész évet nem tölthetnek iskolában, de a téli időt, mikor minden nagyobb gazdasági munka szünetel, előnyösen használhatják fel arra, hogy egy ilyen szakiskola 6 heti kurzusát látogattva, gazdasági szakismereteiket gyarapítsák. Az első kurzus a vásárhelyi földműves iskolánál november 1-én kezdődött és a f. hó 20-ig fog tartani. A csongrádmegyei gazd. egyesület elnökségének bugdolkodásából elérhető azt, hogy ebben az első kurzusban számos szentesi fiatal gazda és gazdaúv vett részt, sőt többen jelentkezték, akik erre már felvehetők se voltak, miután az iskolában elhelyezhető létszám betelt. A második kurzusra, mely — mint említettük, január 5-én kezdődik majd és február 28-ig tart, már most jelentkezhetnek felvétel végett a gazd. egye-

sület titkári hivatalánál azok, akik az elsőből kimaradtak, vagy azóta magukat e teli tanfolyam hallgatására elhatározták. A tanterv ugyanazokat a gyakorlati és elméleti gazdasági ismereteket öleli fel, mint az első ciklusban és mint akkor, most is 20 tanuló teljes ingyen es ellátás mellett vesznek fel. A tanfolyam hallgatója lehet minden gazdálkodó, cseléd vagy más munkás ember, aki irni-olvasni tud és erkölcsi bizonyítványt mutat fel. Akik önállóan vagy szüleik gazdaságában gazdálkodnak, a felvételnél előnyben részesülnek.

— **Vasútügy.** A vásárhelyi-makói vasút végrehajtóbizottsága pár hónap előtt — mikor erről írt adtunk — felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, azt kérve, hogy a miniszter ne ragaszkodjék a makó-nagy-szt.-miklósi vonalrészek a vásárhelyi-makói vonalrészszel való egyidejű kiépítéséhez, hanem adja meg az utóbbira az engedélyt, miután ehhez az érdekeltég, elsőbbségi kötvények kibocsátása nélkül is rendelkezik, törzsrésvényekben a megfelelő építési tőkével, míg ellenben egy makó-nagy-szt.-miklósi érdekeltégnek lehetetlen ilyen tőkét egymagában összehoznia. Igérté egyúttal a felterjesztésben a végrehajtó bizottság, hogy amennyiben később még is sikerülne a makó-nagy-szt.-miklósi szakaszhoz is érdekeltéget teremteni, ez esetben kész lesz ezt a vonalrészt is kiépíteni. Erre a felterjesztésre a miniszter most adja meg a végrehajtó bizottságnak a választ, kijelentvén, hogy ragaszkodnia kell előbbi álláspontjához és továbbra is követelnie a vásárhelyi-makó-szt.-miklósi vonal együttes kiépítését, mert — úgymond — nem engedhető meg, hogy a végrehajtó bizottság által összehozott tekintélyes építési tőkét tisztán csak a makó-vásárhelyi szakasz építésére fordítsák és magasabb állami érdek is kóvetelnie a vasútnak. A vásárhelyi-tólszt.-Miklós-egyesítés és egyöntetű kiépítését. A miniszteri felfogás kissé különös. Mert amit a vásárhelyi-makói érdekeltég építési költségre megszavazott, ezt az összeget az érdekeltég kizárólag a vásárhelyi-makói rész kiépítésére adta, az illető községek és törvényhatóságok miniszterileg jóváhagyott határozatai is erre szólnak és azonnal semmisk, ha a pénzt idegen érdekek istapolására akarnák felhasználni. Ha olyan nagy állami érdek a makó-szt.-miklósi szakasz kiépítése, építse ki azt az állam; mert ilyenért nem járja: a helyi érdekeket megterhelni, vagy ilyenektől a nyagieszközöket állami érdekekhez elvonni. A miniszter egyébként kész külön is megadni a vásárhelyi-makói érdekeltégnek saját vonala építésére az engedélyt, ha kötelezettséget vállalunk a makó-szt.-miklósi rész kiépítésére is és ezt azzal biztosítjuk, hogy a szükséges maroshid építési költségét már a vásárhelyi-makói szakasz építési költségébe bevesszük. A jóakarát nagy, de — azt hisszük — vármegyénk nem kéréldőlc.

— **Értekezlet a közjövödelmek fokozásáról.** Va d n a y Andor dr. főispán, aki a városi költségvetésnek külön — közgyűlés előtti letárgyalása előtt való megvitatására; egy városi képviselőkből összeállított szaktanácsot hívott össze értekezletre és ezzel bi-

zonyságot adta annak, hogy közelről érdeklődik a város vagyonekezelése iránt, ujabban a városi közjövödelmek fokozása érdekében tart ilyen szaktanácskozást egy ad hoc bizottsággal, melyet ma délelőtt 9 órára hívott össze az alispán elfogadó terembe. A közjövödelmek fokozása érdekében lapunk a közelmúltban több életre való eszmét vetett fel, és ha ezek megvalósíthatók lesznek, merjük állítani, hogy a polgárok pótdátemterhe az új jövödelmi források révén tetemesen lefog szállani. A kérdés egyszerűen azon fordul meg: nem allja-e útját az általános, közös érdekeknek az, ami nálunk sok bajnak a kútförása: az osztályerdei vagy a pártérdék.

— **Honfoglaláskori leletek.** A régészeti társulat tevékeny múzeumőre Széll Gyula várm. ütibiztosól a napokban arról értesült, hogy a fábiáni pusztá-templom romjához közel, a Farkas József-féle tanyaán a munkások homokásában embercsontokra és ezek mellett egy kére bukkantak, a csontokat azonban szétszórták. Csallány Gábor azonban kiment a lelet helyére és figyelmeztette a munkásokat, hogy jobban vigyázzanak és ha ismét csontvázra bukkannak, adjanak neki erről hírt. Szerdán ismét értesítést kapott a múzeumőr Széll Gyulától, hogy ismét csontvázra akadtak s egy ezek mellett talált karperecet be is küldött hozzá az ütibiztos. Csallány a csütörtökön reggel ismét kiment hát a lelet helyére, ahol rövid idő alatt két sirt sikerült feltárnia, melyekben a talált csontvázak mellékletei nyak- és csukló-perecek, halántékgyűrűk és karikák voltak, megannyi tárgy bronzból és a honfoglalás idejéből. Azontúl Csallány, egyéb elfoglaltsága miatt a további felügyeletet atyjára bízta és ezután feltárt emberi csontvázak mellett egy I. Endre király idejéből való ezüst dénárt találtak, ami a mellett bizonyít, hogy az a hely az Árpád kori kiralyok idejében is benépesülve volt. Csallány is reményli, hogy az ott tovább folytatandó ásások során, újabb rétegekben még sok szép és érdekes leletre fog bukkanni s már legközelebb folytatni is szándékozik ott az ásásokat.

— **Hangverseny.** A T a b á k féle központi mulatóban vasárnap, hétfőn és kedden egy 11 tagból álló művészársaság fog hangversenyezni. A hangversenyzők között 6 férfi és 5 nő van, kik Petrovits Szvetozár karmester vezetésével tambura zenc, dal és táncpal fogják mulattatni a hangverseny látogatókat. A hangversenynek enalunk szokatlan zene mellett még az is, egyik érdekességét fogja képezni, hogy előfogják adni az eddig összegyűjtött kurucdalokat. A kik tehát e mindenesetre érdekesnek ígérkező estélyben részt vesznek, bizonyára ritka műélvezetben részesülnek.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminiszter T á b i t Mcnyhért segédjegyzőt Horgoson II. helyettes anyakönyvvezetőnek nevezte ki, tiszteletdíj nélkül, miután ezen állással nem jár tiszteletdíj. Kinevezte továbbá a belügyminiszter Ottinger Ede segédjegyzőt Algyón, a megfelelő tiszteletdíjjal h. anyakönyvvezetőnek és egyúttal az ezen állást eddig betöltött F e h é r Ignác tanitót, h. anyakönyvvezetőt állásától felmentette.

— **Hivatalvesztésre ítélt jegyző.** Régtől húzódik a tápéi jegyző, V é g h László feyelemli ügye, mert ő maga is azon mesterkedett, hogy annak végleges lebonyolítása elé minden képzeltetű akadályt gördítsen. Arról, hogy állása a községben tarthatatlanná vált, V é g h László meg volt kezdettől győződve, Igyekedett hát legalább, ha már az állást meg-

nem tarthatja, — miután a feyelemli megindításával együtt hivatalától is felfüggesztették, — annyi borsot törni a község orra alá, amennyitől sokáig püszkölve emlgessék. Így egyik sakkhúzása az volt, hogy elköltözött a községtől és a jegyzői lakás kulcsait magával vitte, hogy oda a helyettes utód be ne költözhesék, miután a lakás — úgymond — felfüggesztetése idején is az ő kompetenciája. Most aztán megvan ellenében hozva az első fokú ítélet. Az alispán, mint a jegyző elsőfokú feyelemli hatósága, hivatalvesztésre ítélte V é g h Lászlót és ha az ítélet jogerőre válik, felszabadul a jegyzői lakás is.

— **Főúri vadászat.** P a l l a v i c i n i Sándor őgrói pusztaszeri birtokán a napokban lesznek ismét főúri vadászatok és Pusztaszernek — mint már ezen ősi vadászaton évek óta — ezúttal is vendége lesz N i k o l a j e v i c s orosz nagyherceg e cár nagybátyja. Az orosz nagyhercegen kívül számos külföldi főúr vendége lesz ezúttal az őgrótnak és vármegyénkől részvesz e vadászaton V a d n a y Andor dr. főispán is.

— **Színházi hírt.** Z o l t á n Gyula szingagató, 28 tagból álló társulattal a hét folyan Szentestre érkezik és itt f. hó 9 én, szombaton este kezdi meg, rövid időre tervezett előadásai műsorát, a «R a n g é s m ó d é» című kítűnő színművel. A színtársulat nem lép fel nagy igényekkel, tagjai névsorában, melyet az előleges színházi jelentés közöl, alig találkoznak egy ismerős névvel, de nagy örénye az, hogy nem bocsátokozik erejét meghaladó vállalkozásokba, hanem első sorban arra törekszik, hogy ami nála színekerül, azt kifogástalanul kerek, összevágó előadásban vigye a község elé. Z o l t á n Gyulát a kun szt. mártóni község, a társulattal együtt nagyon megkedvelte. A szomszéd kun városban alig tartotta még fent magát ennyi ideig színtársulat, mint az övé és mindez természetesen alkalmas arra, hogy mi is a legjobbat varjuk itteni játékuktól, mellyel igyekeznünk akarnak a hosszúra nyúló ősi estéket kellemes szórakoztatással megrövidíteni. Ezt a jótörekvést községünk bizonyosan az atutazóban levő társulat meleg pártolásával fogja viszonzni.

— **Párbajügy a törvényszék előtt.** Annak a lovagias páros viaskodásnak, melyet a nyáron volt adókvetés alkalmakor történt összetűzés következtében küzdöttek ki egymás közt Szegeden László Vilmos dr. városi főorvos és M o l n á r Albert dr. orvos, a napokban volt az epilógusa a szegedi törvényszéknél, mely a két orvost párvialdal vétségeért vonta felelősségre. Miután az előzetes vizsgálat során a volt segédeket már kihallgattak, ezeket meg sem hívták többé a végtárgyalásra, hol ezek szerint csak a két páros viaskodó jelent meg. A törvényszék mind a kettőt elítélte 8—8 napi államfogháza, amiben László Vilmos dr. meg is nyugodott. M o l n á r Albert dr. ellenben főlebbezést jelentett be és ugyanezt cselekedte mindkét fél terhére a kiralyi ügyész is.

— **Régészeti felolvasás.** Csallány Gyula, a régészeti társulat ügybuzgó múzeumőre, — minterről már lapunk előző számában hírt adtunk — ma délután 6 órakor tartja meg érdekes felolvasását a vármegyeház nagytermében, melynek keretén belül az őskor akarja népszerűen ismertetni. Az előadásnak nagyvonzóerőt kölcsönöz az, hogy a felolvasó az őskor embereit minden életfoglalásokukban ködfátyalképekkel akarja a községnek bemutatni, hogy így szemléltethető is tegye amit előad. E körülményt figyelembe véve, hisszük, hogy a felolvasást a község tömegesen fogja látogatni.

— **A gyolcsos tótokról.** Mi itt Szentesteli vagyunk panasszal, hogy a vándor-

ipar és kereskedés milyen kárára van a helyi iparnak és kereskedésnek, neki-neki is buzdulunk olykor, hogy valamit kellene is e bajon segíteni, de — úgy látszik, nem tudjuk megfogni a dolog végét ott, ahol kellene, mert eddig minden ide irányuló munkánk haszontalan volt, gyakorlati eredmény nélkül való. A csongrádiak praktikusabbak nálunk. Ott, a helyi kereskedelem védelmére egyszerűen eltiltották a gyolcsos tótokat a hetipiaczástól. Gyakorlati észjárással úgy okoskodtak, hogy — nekik módjukban van ez az eltiltás, legfőkébb ha nem cselekedtek törvényszerűen, a gyolcsos tótok majd panasza mennek és illetékes helyen aztán majd eldöntik: kinek van igazsága, — a községneg vagy a gyolcsos tótoknak. Hát úgy is történt a gyolcsosok panasza mentek'és a vitás kérdést legfőbb fokozat magára a kereskedelemügyi miniszter döntötte el a községneg vagy a városa. Kimondja ugyanis a miniszter, a vármegyéhez ez ügyben most leérkezett rendeletében, hogy a gyolcsos tótoknak csak ott van joguk hetipiacozni az árúkkal, amely községnegben maguknak igazolványt szereztek. Ahol tehát a jövőben hetipiacokon árúikkal megjelenni akarnának, minden egyes ilyen községnegben vagy városban a helyi igazolványt kell szereznüök. Jól lesz, ha erre városunk tanácsa is figyelemmel lesz.

— Pályázat a városnál. A Szentest városnál uredésbe jött és évi 1600 frt fizetésével javadalmazott mérnöki állásra, továbbá az ugyanott rendszeresített és évi 800 frttal javadalmazott műszaki segédi állásra hirdetést pályázatot Csató Zsigmond dr. alispán, mint a városi tisztújító szék elnöke, é. h. 27-én délután 5 órakor lejáró határ idővel, mikorra a kellően felszerelt pályázati kérvények az alispáni hivatalnál benyújtandók. A pályázás közelebbi feltételeit lapunk mai számának vonatkozó hirdetményében találják az érdeklődők.

— Gyűjtés jótékony célra. A múlt hó 28-án tartott műkedvelői előadás követő táncmulatság alkalmával Érsek Imre és Bereczli Károly urak a szegény sorús iskolás gyermekek javára gyűjtést rendeztek, s a gyűjtés eredményeként befolyt 3 frt 81 krt, — felekezetre való tekintet nélkül — már szét is osztották. A gyűjtéshez hozzájárultak: Ifj. Szegi Pál 65 kr. Szvaton Józsefné 50 kr. Mácsai Ferenc, Konc Imre, Szigeti Jenő 30—30 kr., Papp Ferenc 25 kr., Érsek Imre, Végeler János, Budai Bálint 20—20 kr. N. N. Vass Imre, Besz Gábor, Bauer István, Virozsgat Gusztáv, Demeter Imre, Korek Miklós, Debrecenyi Endre 10—10 kr., N. N. 1 krral, kiknek szives adakozásukért ezúton fejezik ki köszönetüket, a gyűjtők.

— Wellisch Vilmos helybeli rövid és diszkrét kereskedőnek lapunk mai számában megjelent hirdetésére ezennel felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

* Karácsony közeledtével értesítjük t. vevőinket, hogy mi nem emeljük fel a brillant és gyémánt ékszerek árait, hanem a régi olcsó árak mellett számunk mindent. Különösen ajánljuk gyönyörű szép divatos arany-ékszereinket, arany és ezüst zseboráinkat, 13 próbas ezüstből készült ezüst arúinkat, ezüst evő-eszközöcinket, melyeknek grammja 5 kr munkadíjjal együtt. B. megbízásaitok kéri Benedek Gábor és Testvérek utóda i. drágák, ékszerek, arany- és ezüst raktára, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. képes árjegyzék ingyen és bérmentve,

— Délutáni zene. Öze József vendéglős a vásárhelyi úton lévő 'Szarvashoz' címzett vendéglőjében azt az újítást hozta be a téli hónapokra, hogy minden vasárnap délután az első magyar zenekar szórakoztatja nála

a közönséget. Az első zenés délután ma lesz a vendéglőben.

* A látépes-levelezőlapok már nem csak szórakoztató és tréfás, hanem közművelődési és ismeretterjesztő eszközök is váltak, s azon irányban tesznek jó szolgálatot. melyet Wlascics Gyula közoktatási miniszter kijelölt a művészi érzék fejlesztésére az iskolákban, festményeknek reprodukciók útján való ismerettségével. Divald Károly budapesti fényképészeti műintézet a festészet és szobrászat remekeinek másolatait képes-levelezőlapok útján terjeszti, s most jelent meg egy csoport 'Műkincsek világhírű mesterek művel után' díszes borítékban, 30 műretek gyönyörű fénynyomással, melyek karácsonyi ajándékul is igen alkalmasak. A 30 képes-levelezőlap-csoport ára díszes borítékban 1 frt 50 kr. bérmentes küldéssel. Megrendelhető Divald Károly kiadónál, Budapest, Üllői-út 21. sz. a.

* Utazási költségek visszatérítése. Érdekes újítással lépi meg Stern József divat- és fehérnemű cég Budapest Kalvin-tér 1 sz. a., a vidéki vevő közönséget, amígden a halhatatlan emlékü Baross miniszter alkotását, a zónatárfát nagyon célszerűen arra használja fel, hogy vevőit a karácsonyi vásár személyes felkeresésére buzdítja. Érdekes pedig ebben a dologban az, hogy a nevezett cég aránylag szerény vásárlással is visszatéríti az utazási költségeket, anélkül, hogy a különben is szabott árak ezáltal felemeltetnének. Nem kételkedünk abban, hogy ez a szerencsés gondolat praktikus értékét nem csak a cég már meglévő vidéki vevői, hanem olyanok is méltányolni fogják, akiknek szükségletük van kelmeékben, fehérneműkben stb. és ez alkalommal szívesen rándulnak fel a fővárosba. Utaink a cég tájékoztató hirdetésében, amely lapunk mai számában jelent meg.

* Pártoljuk a hazai ipart. A maga nemében pártatlan az az eredmény, melyet a Fiumei cacao és csokoládégyár rövid idő alatt elért. Nem is csoda, hiszen az összes külföldi gyártmányoknál jobb és kellemesebb íze, tisztasága miatt általános kedveltségnek örvend a fumei csokoládé és a fumei cacao. A házi asszonyok, kik mindenféleképpen csokoládét és cacao-t próbáltak már, mind azt mondják: mégis csak legjobb a Fiumei csokoládé és cacao.

* Figyelmeztetés! F. hó 13-án és 14-én lesz már az osztály sorsjáték második húzása. A kinek még nincs sorsjegye, legjobban ajánljuk, hogy előzetkenységéről és pontosságáról országzerte ismert Bánó Gyula bankháznál (Budapest, VII. Erzsébet-körút 14.) rendelje meg. Egész sorsjegy 16 frt, fél 8 frt, negyed 4 frt, nyolczad 2 frt. A legszebb karácsonyi vagy újvi ajándék egy főnyeremény, tehát nyujtson mindenki kezét a szerencsének.

* Jótékony célú államsorsjáték. Mint az előző években, ez idén is nagy jótékony célú államsorsjáték rendeztetik. Ezen sorsjáték tiszta nyereséményeiben következő jótékony célú intézmények részesednek: 1. A vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvai részére létesítendő alap. A sárvári köz-kórház. 3. A katolikus tanonokokat védő egyesület. 4. A budapesti V. kerületi népkönyha. 5. A Pauli Szt-Vincétől nevezett irgalmas nénék vezetésére bizott ó-budai tan- és nevelő intézet. 6. A fehér kereszt országos lenchéz egyesület. 7. A Zengg városi köz-kórház. 8. A kassai Mensa Akadémika. 9. A budapesti Tabitha egyesület. 10. A magyar vörös kereszt egylet kolozsvári fiókja a jövedelem 1/10 - részében. A játéktver nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 150.000 korona, az összes nyeresémények 365.000 koronára rughnak. Sorsjegyek a 2 frtért kaphatók minden adó- és sóhivatalnál, a legfőbb postahivatal és dohány-tózsdeben. A húzás F. é. december hó 30-án történik.

* Karácsony estére alkalmas játékszer, ragyogó, csillogó karácsonyfadiszek, karácsonyi és újvi ajándéktárgyak mint: társasjátékok az ifjúság és felnőttek részére,

sport és torna eszközök, vadász és flóbert fegyverek, revolverek, lovagszerek, korcsóják pénz-szivar-cigaretta tárcák, kézi-utitáskák, bronz porcellán díszműtáruk, iróasztalok, dohányszőrnék való tárgyak, finom acél árúk, háztartási cikkek, chinaezüst árúk, tolette cikkek, tréfás tárgyak stb. Melyekről nagy képesárjegyzéket kívánatrangyen és bérmentve küld K e r t é s z T ó d o r műiparári raktár, Budapesten IV. Kristóftér.

* Ataxia. Már e szó etimológiája is eléggé elárulja, hogy ez a borzalmas, eddig gyógyíthatatlannak hitt betegség hogyan bánik el áldozataival. A test funkcióinak megzavarása. Minden mozgás rendje és szabályszerűsége megszűnik; a beteg olyan mintha szélütés érne és mintha béna volna, mely bénaság különben csak látszólagos. Gyakran a szemizmok is baj éri és a látás gyöngül. Idegfájdalom, gyomorhaj támad és bizonyos izmok egészen elhalnak. A nikor a beteg fekszik megvan izmának ereje, de ha áll, akkor mozdulatlan nem tudja úgy össze egyeztetni, hogy megleljen a kívánt hatást; talpát erősen odaüti a földhöz és minden beletűközik. Szűrkülfölkor egyáltalán nem tud járni. Ha szemét becsukja is, lábszárait egytűre illeszti, elveszti egyensúlyát és előre bukik. Teljes kifejlődésekor az ataxia a legnagyobb veszedelmebe dönti áldozatát. Fájdalma növekszik, a villámgyorsasággal jelentkező fájdalom mind rövidebb időközben lép föl és gyakran gyomorhájás kíséri. Végül megbetegszik a velő is és a szerencsétlen ember a halálé. Az ataxiának ezek a tünetjei. Okvetlenül szükséges, hogy a borzalmas betegség ellen alkalmas szert használjunk, a következőkben emondjunk Leroy Konstant úr esetét. Assnesban. Sablé mellett, Franciaország, Sarthe-Departement) az ő megmentője a Pink-pilula volt.

— Két év óta, írja le-velében, olyan betegség gyötört, melyet egy orvos sem tudott meggyógyítani, sem enyhíteni. Egy fűzet, mely a Pink-pilulákról szó- lott, ismét reményt adott nekem, és e reményemben nem is csalódtam. Ataxia gyötört, tizenöt hó- napig feküdtem, nem tudtam mozogni se a keze-

met se a lábamat, jobb szememmel már nem láttam és nem tudtam mozdulni. Követtem az előirt gyógyító módot és ma újra tudok dolgozni és egészséges vagyok. Ismerőseim, a kik már egészen elszoktak attól, hogy engem járn lássanak, rendkívül meglepte a változás, melyen keresztül mentem.

Az izmok erősítésével gyógyított meg a Pink-pilulák ezt a betegséget, valamint azzal, hogy új erőt adtak a véremnek és kétséget sem szenved, hogy éppen ez a hatásuk más, kevésbé veszedelmes betegségnél is, minő például az idegesség, sárgaság, vérszegénység, tülerötetés stb. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legfőbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz ára 9 frt. Magyarországi fő- raktár: Török József gyógyszerárban, Buda- pest, Király-utca 12.

Budapesti levél.

És a Leonidák jöttek, — és mentek a nélkül, hogy az a rút világ megsemmisült volna! Egy másik világesemény is játszódott le az utóbbi időben. Tele voltak a lapok az áhírellel, hogy a női viselet egy fontos ruhadarabjának végnapjai elértek. Háború a mellfűző ellen! Románia, ez az első rangú kultúrállam hirdette világára, hogy a mellfűző zsarnokságát megszünteti s a léánynevelőintézetek növendékeit megszabadította ettől a ruhadarabtól, s így a nemes román nemzet jövőndő anyai most már szabadon fejlődhetnek, egyenesen vagy görbén, mert a nőemancipáció századában ez a léányok és asszonyok kiváltságát képezi. A lapok egy része elragadtatással írt erről a nagy eseményről s ezt mint valami rendkívüli tödvös intézkedést tüntette fel. Mi kíváncsiak voltunk, hogy az a furcsa háború valóban olyan nagy vereséget eredményezett-e a mellfűző viselet jövőjére, miert is felkerestük Magyarország legna-

gyobb és mérvadó mellfűző gyárosát, Mme Lebowitsch és Társa Budapest, Váci-utca 7. sz. a., hol azonban csend és szünetelés helyét a gépek zakolatlan munkánk óriás sűrűsége, lázas tevékenysége a legélenkebb munkaforgalmat tünnettel fel. Az újell főnökiródiájába jutva, azon kérdéseinkre, valjon a mellfűző ellen indított háborúnak van-e csökkentő hatása és hogy a mellfűző valóban oly ártalmas-e, mint azt némely lapokban állítják, azon választ nyertük, hogy a szükséglet nem hogy hanyatlana, a társadalom minden osztályának hőlgyei az ország minden részéből oly nagy arányban rendelnek mellfűzőket, hogy a gyár éjjel nappal felváltva dolgozó személyzettel alig képes a szükségletet kielégíteni. A mi a mellfűzők ártalmasságát illeti, erre nézve minden tapasztalt nő azon véleményen van, hogy az csak az úgynevezett tucatszámra készül. közönséges mellfűzőkre áll, melyek rossz szabása, sablonoszerű alakja és a hozzá használt durva anyag a testállás követelményeit ki nem elégítik; de semmi esetre nem áll az a szakember, a testalak kívánalmainak megfelelő, mérték szerinti készült mellfűzőre, mely a belső szervekre semmiféle nyomással nincsen. Egy a testre zoran kötött szoknya vagy nadrág sokkal nagyobb zavart okoz a vérkeringésre mint egy jól készített mellfűző. Sőt igen szép eredmények értek el ortopedikus és sebészeti irányban, az iskolában elhanyagolt testtartásból kifejezett hátrgerincgöbülések javítása és megvédése által. Kirurgikus tekintetben az általunk feltalált és használatban rendkívül jó hatásúnak bizonyult mellfűzők orvosi tekintélyek által elismertnek és ajánlatnak, — A mi Magyarországot illeti, itt nincsenek olyan gyárak, melyek az olcsó tucat-mellfűzőt gyártják, s Budapest nagybörzsét mérték után készítik azt. A rossz, ártalmas mellfűzők ellen fellépni szükséges, de ez a magyar gyártmányokat nem érinti. — Miatán még megtekinthetjük a Mme Lebowitsch és Társa rendkívül nagy számú és díszesen készített, szállítás alatt levő mellfűzőket, azzal a meggyőződéssel távoztunk, hogy ezen szerénynek látszó ipar terén valóban jelentékeny eredményt termelés történik, hogy ez a czég a tökéletesség magaslatára emelkedő igen nagy sikereket ért el.

A karácsonyi ünnepek közeledtével a budapesti kereskedővilág is megteszi előkészületeit, hogy a nagyközönség szükségleteit minél jobban édegytessze ki. Az első fecske Kertész Tódor karácsonyi árjegyzéke, a napokban jelent meg rendkívül gazdag és érdekes tartalommal, melyet ajánljunk t. olvasóinknak, hogy megchoassák, mielőtt bevásárlásaikat eszközölnék. Az árjegyzék tartalma: Vadász- és véd-fegyverek, vadász-lelkek, sport-czikkok, lovagló- torna-czikk, futball, korcsolya-, jég-játékok, Hockey, law-tennis. stb. Különböző hangszerek, u. m. Arston, harmonikák. stb. Gyerejátékok, babák, gőzvasutak, Fröbel oktatva mulattató játékaik, társasjátékok óriási választékban, melyeknek megismerésére legczélseztérbb a Kertész Tódor kiadásában megjelent és mindenütt kapható «Társasjátékok Könyvét» mely száznál több társasjáték részletes leírását tartalmazza, megchoatni. Karácsonyra: a csillag, ragyogó ezer és ezerféle karácsony-fadisz; teljes karácsonyfadisz összeállítások már 2 ft 50 kr kezdve. Sokféle kedélyerítő, meglepetési tréfás tárgyak, Tombola-nyereménytárgy összeállítások. Sylvester-estére: Újévi szerencsemalczok, 1900 évi tárca naptárak, stb. A czél-szerű és hasznos, valamint díszművek minden ujdonsága, mely a világgiacon megjelent, feltalálható Kertész Tódornál, (Budapest Kristóf-tér), s ajánljuk t. olvasóinknak, hogy árjegyzékét, mint legjobb tájékoztatót mindenre hozassa meg, mely is mindenkinél ingyen és bérmentve megküldetik, s megrendelését mielőbb tegye meg, mert karácsony előtt az utolsó napokban a czég óriás elfoglaltságánál fogva minden megerőltetés mellett is csak nagy nehezen képes vidéki megrendelőit gondosan és pontosan kiszolgálni.

A villamos-omnibusz a legújabb közlekedési eszköz, szeptember 3-án közzelkedett először Berlíben, s bizonyára rövid idő múlva hazánk vidéki városaiban is igénybe fog vevetni a világhírű Siemens és Halske cég ezen alkotása is, melynek nagy előnyösségét ismertetni idő szerűnek tarjuk. Különösen zajtalan működését, csekély rázását, s rendkívül könnyű forduló-képességét és kormányozhatóságát dicsérik ezeknek a villamos omnibuszoknak, melyeket a Siemens és Halske cég gyárt, s mely a más omni-

buszoktól abban különbözik, hogy egy külön vezető-tengellyel és áramátvédevel van ellátva, minek folytán a kövezet vágány nélkül ép úgy fut, mint a közúti vasút kocsijai a vágányokban. Utóbbi esetben mint közúti kocsi a közlekedésre szükséges áramot accumulatora megtöltésére Siemens kengyel által a villamos közúti-pálya sodronyvezetékéből veszi. Ezáltal az az előny éretik el, hogy az accumulator telep a régebbi villamos-automoblokkal szemben sokkal könnyebb s az áramfogyasztás — a vágányon való mozgásnál fogva az ellenállás csekélybél lévén, menet enyhébb és gyorsabb — óránkint egész a 28 kilométerig — s nem szükséges a végállomáson utántöltés miatt időznie. — Az omnibusz előkerkeiben egy kis vezető-tengely van, miáltal azon esetben, ha közúti kocsi jön szembe, szükségessé teszi, hogy a villamos-omnibusz a vágányt elhagyja, az omnibusz vezetője egy elmé készleék segítségével egyszer kézmozdulattal a vezető tengelyt emeli, s a vágányból a kövezetre tér ki és tovább halad. Meglehető gyorsan történik az átmenet a vágányból kövezetre és vissza. Ezek Siemens-féle villamos omnibuszok nagy hiányt pótolnak a modern közlekedési eszközök terén, s igen alkalmasak a legkeskenyebb utcákon keresztül a közlekedés fenntartására.

A Berndorf főmáru-gyár világhírű gyártmányai által ismert már hazánkban is a társadalom minden rétegében, éppen ezért érdekelni fogja a t. olvasót, ha tudomást nyer arról, hogy Berndorfban Krupp Arthur gyártulajdonos színházat épített a munkástelepen levő intézetek mellé, s azt szeptember 27-én Ó felsége a király jelenlétében nyitotta meg. Az előadás végeztével a gyár összes munkásai, körülbelül három-ezen gyári zenekarral fölvonultak a színpadra s bemutaták hódolatuakat a királynak. Az előadás után az uralkodó Krupp lakoházába hajtatott, s félórát időzött ott; azután a pályaudvarra hajtott. Ott az uralkodó kezét nyújtotta Kruppnak és így szolt hozzá: «Köszönöm önnek a mai ünnep rendezését, amelylyel nagy örömet szerzett nekem. Ezt a napot mindig meg fogom tartani emlékezetben.» — A Berndorf főmáru-gyár különösen híres tiszta nikkell főzőedény-gyártmányairól, melyek úgy egészségig, mint gazdasági szempontból rendkívül előnyösek, valamint alpacca-czúst, kina-czúst és alpacca asztali készleéit, evő-eszközök, tea-forrólók, kannák és szűrők, karos gyertyatartók s egyéb díszművek gyártmányai a legkitünőbbeknek vannak elismerve, melyek magyarországi raktára Budapestben, Váci-utca 25. sz. a. a Kristóf-tér sarkán van, s díszesen illusztrált árjegyzékét kívánatra díjmentesen megküldi.

Calderoni és társa látszer- és tanszerrick-tárában, Budapest, Váci-utca 30, — Kishid-utca 8, a legnagyobb választékban és igen jutányos áron kaphatók a legfinomabb és legújabb kivitelű szemüvegek és orrszíptetők a legújabb és elismert legjobb alakokban, kitűnő üvegekkel, lorgnettek, a la Pompadour teknősbéka csontból, különféle hosszúságban. Színházi és tábori látszerök 5—30 ft. Zeiss-féle távscevek. Kipróbált lázhőmérők, szoba-, ablak- és fűrdőhőmérők 50 krtól 3 ftig. Svájci rajzeszközök és német gyártmányú iskolai rajzeszközök, Laterna magica stb. Fényképezési készleékek, hölgyek, turisták, művészek stb. számára. — Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Irodalom.

A legolcsóbb Petőfi-kiadás. Az Athenaeum, mely már annyszor megmutatta, hogy szeretettel és lelkesedéssel szolgálja a magyar nemzeti irodalom ügyét, most ismét olyan kiadvánnyal lép a közönség elé, melyről csak a legnagyobb elismerés hangján szólnatunk. Petőfi Sándornak összes költeményeit adta ki — egy koronás, csinos borítékú vastos kötetben. Nem túloznok, ha azt mondjuk, hogy ez a tény valósigos irodalmi esemény, a melynek jelentősége sokkal nagyobb, mint száz más szencziót keltő aktualitás. Mert úgy szólván ezek és ezek óhajtatás valóstítja meg, ezeket, kik nem tudnak nagyobb anyagi adatakat hozni az irodalomért és ezeket, kiknek hő vágyuk volt, hogy a magyar nemzet legnagyobb költője otthon legyen minden magyar ember házában, hogy halhatatlan művei a legszegényebb kunyhónak asztalán is ott

feküdjenek. És ime az Athenaeum, mely már eddig is olyan nagy érdemeket szerzett magának Petőfi-kiadásával, megvalósította ezt az álmot. Hozzáférhetővé teszi Petőfinek, az emberi szív minden érzését vissza-terülőző énekeit minden számára, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb is reményt, vigaszt merítsen belőlük, hogy lelkesedjék rajtok és gyönyörködjék bennük. Úgy érezzük, hogy Petőfi halhatatlan szelleme velünk örül, mert ez a kiadás vágyai szerint való lehet. Így akarhatott ő a nemzet, a nép egyetemessége elé lépni. Egyszerű köntösben, mindenki számára hozzáférhetően. Az egész nemzet szerető szívéhez ölelte, érezhesse hát mindenki dobogását. Valóban az Athenaeum nem adhatott volna szebb ajándékot a magyar népnek a közelgő ünnepekre, mint ezt a kötetet. Ajándéknak nevezhetjük szándékosan, mert mi egy 800 oldalas kötet, melynek ára egy korona? És megvagyunk győződve, hogy a magyar közönség öröme czúttal tettben fog megnyilvánulni, hogy ez a kötet gyorsan meg fogja tenni hódító körútját az országban és valóban azzá léssen, a minek lennie kell, valamennyiünknek bibliája, mely hazaszeretettünket, a jövőbe vetett hitünket erősíti, fájdalmaikat enyhíti és a belőle kiáradó örökszép eszmékkel, mélységes érzésekkel nemcsin, tisztított hat ifjak és öregek lelke egyaránt!

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentes, 1899. dec. 2.

Az időjárás mind ezideig száraz, hűvös; december azonban nedves, ködös idővel kezdődött be, amiből vagy esőt, vagy havat remél a gazda, ideje is volna hogy megszünjék a kétségbeeső gazdasági állapot az ősi búzavetéseket iránt, mert nemcsak hogy kiszáradt félben van a korán vetett és csirázásba jött búzavetés, hanem a későbbi vetések azonnalmal szárazon fecskenek a földben, és kitéve vannak a madarak és milliárdnyi egerek pusztításainak.

A búzauzletből semmi eladás, mitől, leginkább a száraz időjárás tartja vissza a készlettel bírókat

A gabonaárak a következők.
Búza 77—78 klos mm. 7.20; 75—76 klos mm. 7.—7.10.

Arpa köb 4.40—60 ft
Kukorica 4—4.20—40 köbél.
Zab köb 3 ft.

Uj szalonna mm. 40—42 ft. Kicsiben kloval 46—48 kr.

Hizott sertés tisztán számítva 34—35 kr kilója.

Népesedési mozgalom.

1899. évi november 25-től dec. 2-ig.

Házasságok költöttek: Vranka János Kacsés Juliánna Viktóriával, Kókény Imre Félégyházi Török Máriaival, Veres Sándor Gréci Lidiával, Szelezceki Miklós Balog Máriaival, Gergely György Tajnai Máriaival, Török István Tóth Juliánával, Tihanyi Lajos Földváry N. Lidiával, Mihály János Bugyi Rozáliával, Józsa Andras Fényes Eszterrel, Kovács Mihály Musa Juliánával, Csakó Sándor Kun Eszterrel, Bartucz János Gránicz Máriaival, Sipos János Balog Reginával, Bimbó Ferenc Kecse Nagy Máriaival, Harsányi Nagy Péter Pál Mácsai Viktóriával.

Születtek: Kovács Erzsébet, Cakó Imre, Détár István, Pataki József, Csernák Borbála, Pataky Sándor, Bazsó János, Szántó János, Jorgán Zsigmond, Polyák Andras, Stanmer József, Szabó Juliánna, Ibolya Károly, Papp Géza, Komáromy Ilona Klára, Csernus Lukács Ferenc, Bartha Margit, Biró Sándor, Szilágyi Mihály, Gyarmati Andras, Pardi Balint.

Elhaltak: Szege Imre 38 éves, hasihagy-máz; Janó Etel 1 hónapos, bélhurut; Rosner Dávid 74 éves, bright kór; Papp Eszter 25 éves, tüdővész; Nemes Juliánna 71 éves, bright kór; Judik István 75 éves, végegyengülés; Góder Sándor 74 éves, szervi szívbaj; Papp Géza 3 napos, születési gyengeség; Herunter László 6 hónapos, bélhurut; Tóth Zsuzsanna 45 éves, agyszélhűdés.

Vasúti menetrend.

H.-M.-Vásárhely—Szolnok.

Vásárhelyről indul 4 óra 42 perc reggel, 4 óra 07 p. délután és 8 óra 16 p. este.
 Mindszentről indul 5 óra 32 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 23 p. éjjel.
 Szegvárról indul 5 óra 49 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 46 p. éjjel.
 Szentesre érkezik 6 óra 05 p. délelőtt, 5 ó. 49 p. délután és 10 ó 06 p. éjjel.
 Szentesről indul 6 óra 15 p. reggel, 11 óra 16 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.
 Tökéről indul 6 óra 47 p. reggel, 11 óra 52 p. délután és 6 óra 41 p. este.
 Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 26 p. reggel-12 óra 35 p. délután és 7 óra 27 p. este.
 Tisza-Földváról indul 8 óra 07 p. reggel, 1 óra 29 p. délután és 8 óra 14 p. este.
 Puszt-Tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 41 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
 Szolnokra érkezik 9 ó. 53 p. délelőtt, 3 óra 42 p. délután és 10 óra 06 p. éjjel.

Szolnok—H.-M.-Vásárhely.

Szolnokról indul 3 óra 55 perckor éjjel, 11 óra 36 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután.
 Puszt-Tenyőről indul 4 óra 47 p. éjjel, 12 óra 22 p. délután és 5 óra 25 p. délután.
 Tisza-Földvárról indul 6 11 p. reggel, 4 óra 43 p. délután és 4 ó 29 p. este.
 Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 17 p. reggel 2 óra 44 délután és 7 óra 32 p. este.
 Tökéről indul 7 óra 48 p. reggel, 3 óra 16 p. délután és 7 ó. 45 p. este.
 Szentesre érkezik 8 óra 22 p. reggel, 3 óra 47 p. délután és 8 óra 15 p. este.
 Szentesről indul 4 óra 47 p. éjjel, 8 óra 45 p. reggel és 8 ó. 25 p. este.
 Szegvárról indul 5 óra 10 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 8 óra 42 p. este.
 Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 45 p. délelőtt és 9 óra 09 p. este.
 Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 ó. 37 p. délelőtt és 9 óra 49 p. este.

Csongrád—Félegyháza—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 20 p. d. e., 1 ó. 55 p. d. u. Félegyházára érkezik 10 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 50 p. d. u. Félegyházáról ind. 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 30 p. d. u. Szegedre érkezik 1 ó. 47 p. d. u., 5 ó. 53 p. d. u. Algyőről indul 7 óra 38 p. reggel, 11 ó. 35 p. délelőtt, 4 óra 22 p. délután, 10 ó. 03 p. éjjel, Szegedre érkezik 7 óra 55 p. reggel, 11 ó. 40 p. délelőtt, 1 óra 47 p. délután, 5 ó. 53 p. éjjel.

Szeged—Félegyháza—Csongrád.

Szegedről indul 10 órakor d. e., 1 ó. 14 p. d. u. Félegyházára érkezik 10 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 50 p. d. u. Félegyházáról ind. 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 30 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 30 p. este

Szeged—B.-Csaba.

Szegedről ind. 3 ó. 45 p. éjjel, 10 óra 25 p. reggel 3 órakor délután, 6 óra 40 p. este.
 Algyőről indul 3 óra 57 p. éjjel, 10 óra 38 p. délelőtt, 3 óra 14 p. délután, 7 óra 01 p. este.
 Vásárhelyre érkezik 4 óra 33 p. éjjel, 11 ó. 6. 1 p. délelőtt, 3 ó. 46 p. délután, 7 óra 44 p. este.
 Vásárhelyről indul 4 óra 38 p. reggel, 11 óra 05 p. délelőtt, 7 óra 50 p. este.
 Orosházára érkezik 5 ó. 31 p. reggel, 11 ó. 48 p. délelőtt, 9 ó. 09 p. éjjel.
 Orosházáról indul 5 óra 41 p. reggel, 11 óra 54 p. reggel, 9 óra 20 p. éjjel.
 B.-Csabára érkezik 6 óra 35 reggel, 12 óra 49 p. délután, 10 óra 40 p. éjjel.

B.-Csaba—Szeged.

B.-Csabáról indul 4 óra 44 p. éjjel, 2 óra 10 p. délután és 7 ó. 41 p. este.
 Orosházára érkezik 5. ó. 40 p. reggel, 3 ó. 03. p. délután és 8 ó. 49. p. este.
 Orosházáról indul 5 óra 50 p. reggel, 3 óra 10 p. délután, 9 óra 10 p. este.
 Vásárhelyre érkezik 6 óra 53 p. reggel, 3 óra 55 p. délután, 9 óra 57 p. éjjel.
 Vásárhelyről indul 7 órakor reggel, 11 óra 02 p. délelőtt, 4 órakor délután, 10 óra 2 p. este

1760,899. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1831. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírószág 1899. évi V. 841. számú végzése következtében Dr. Csató Kalmán ügyvéd által képviselt Nagyszabasi földhitelintézet javára *Br. Maasburg Sándor* fabiáni lakos ellen 1068 firt 90 kr. s. jár. erejéig 1899. évi okt. hó 9-n fogatosított kielégítési végrehajtás útján felül fogalt és 1965 firta becsült következő ingóságok, u. m.: lovak és más tárgyak nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírószág 1899-ik évi V. 841/4 számú végzése folytán 1068 firt 90 kr. tőkekövetelés, ennek 1899. évi apr. hó I. napjától járó 6 százalék kamatai, 1/10 váltódíj és eddig összesen 81 firt 82 krban bíróság már megállapított költségek erejéig *Fabian Sebestyén* község-házánál leendő cszközlésére 1899. évi dec. hó 9 napjának d. u. 2. órája határidőül kitzuzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. é. LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében késpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fogtnak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felül foglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1899. nov. 23. napján

VÉGH SÁNDOR,
kir. j.-bírószági végrehajtó.

16469. Csongrádvármegye alispánjától.
1899. sz.

Pályázati hirdetés.

Szentes rendezett tanácsú városnál üresedésben levő s évi 1600 firt fizetéssel díjazott mérnöki, — továbbá évi 800 firt fizetéssel díjazott műszaki segédi állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen tisztai állások valamelyikét elnyerni kívánják, hogy életkorukat, eddigi alkalmzatásukat, elméleti képzettségüket és erkölcsi magaviseletüket igazolják.

zoló okmányokkal kellően felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi december hó 27-ik napjának d. u. 5 órájáig hozzámn nyujtsák: be.

Szentesen, 1899. november 30.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

Legujabb.

Szentesen még eddigéig nem volt, hogy a szórakozást kereső közönség vasárnap délutánját, — társaságban — csaknem családias körhöz hasonlón, minél kevesebb kiadás mellett eltölttesse.

Hogy e célból a közönség igényeinek is megfelelhessenek, tisztelettel értesitem a n. érdemű közönséget, hogy a f. évi december hó 3-tól kezdőleg a „Szarvashoz” címzett **vendéglőmben** a délutáni óráktól kezdve minden vasárnap délután *Berczeli Mihály* vezetése alatt levő első magyar zenekar közreműködésével

hangverseny

tartok, meiyre a szórakozó t. közönséget ezúttal tisztelettel meghívom és további pártfogását alázattal kérem.

Szentes, 1899. dec. 2.

tisztelettel:
Öze József,
vendéglős.

Van szerencsém a^o tisztelt hölgy-közönséggel tudatni, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelően készítek

női ruhákat,

úgy angol mint francia divat szerint, valamint báli és estélyi öltözékeket.

Becses megrendeléseiket kérve 3—1 vagyok kitünő tisztelettel:

Schvarcz Róza,
h. sz. III. t. 36. szabónő.

Részletfizetés!

Legolcsóbb varrógép bevasárlási forrás!!

6—1

Az Alföld legnagyobb

Kerékpár és varrógép főraktára.

Wellisch Vilmos, SZENTES. Kossuth útca (Haris ház.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a Kossuth-útcaiban a görög templom mellett lévő varrógép raktáramat a bekövetkező idény alkalmával tetemesen megnagyobbítottam:

Állandó nagy raktárt tartok:

„Singer”-

rendszerű csolnokos és karikahajós, valamint:

„Phönix”, „Minerva”,

Eredeti Adria (családi) himző készülékkel.

„Wheller és Wilson”

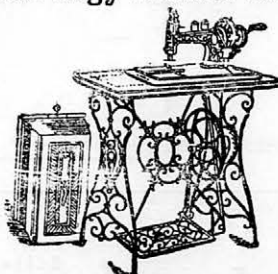
12 D (cipész)

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Dús választék varrógéprészek, felszerelések és kristály-kenőolajokban.

Javítások gyorsan és legpontosabban eszközöltetnek.

Javitó műhely!

„CÖLYBRI”

és

CYLINDER

varrógépekből

családi és ipari használatra; ezen varrógépek nálam a legolcsóbb árakon

5 évi jótállás és

Független a rojnyire

Máriaczei Gyomorcsépek

Kitűnő hatásuk a gyomor betegségei esetében nélkülözhetetlen és régtől ismert nepies háziaszer étvágytalanságnál, gyomorgyengeségnél, bűzös lelegzéssel, fellúvódásnál, büfögéssel, kólikánál, gyomorregésnél, túlságos nyálkásodásnál, sárgaságnál, undornál és hányingernél, gyomorgörcsnél, székrekedésnél stb.

Fejfájásnál, a gyomornak étel vagy ital által történt túlerhelésénél, belférgék, máj és hemoroidális bajoknál is mint erős gyógyhatású szer kipróbálva. Nevezett betegségeknek a Máriaczei gyomorcsépek évek óta a legjobb gyógyszernek váltak be, amit számtalan bizonyítvány igazol.

Ára egy üvegnek használati utasítással 40 kr.; nagyobb üveg 70 kr. Központi szétküldés **Brády Károly** gyógyszerárából a „Magyar Királynak” Bécsben I. Fleischmarkt. 1.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél
Budapesten, VI. Király-útc. 12. 24—11

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármilyen csúszos bántalmaj, u. m. köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültbe esetknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: **Török József** úr gyógyszerárában, Király-útc. 12. és **dr. Egger A.** úr gyógyszerárában, Váci-körút 17. szám. — Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WDDER GYULA gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

Ugyiszintén SZENTESESEN:

Ifj. Várady Lajos, Gömbös László gyógyszerészeknél. 10 10

20 százalék engedményt kap mindenki.

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **ÖVSZER**. férfiak és nők részére. Ára tucatonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. Bouts americ. tucatra frt 8.—, 4.— és frt 5.—.

Női övszerek: HASSE tanár-féle frt 2.—, MENSINGER tanár-féle frt 2.50, Dr. CARLET-féle frt 3.— darabonként. Ezen női övszerek százasor is használhatók, frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Hőgy szivacsok, valódi párisi, tucatonként frt 2.—, darabja frt 2.50.

Dianna ór havi kötő nőknek, legjobb a világon, darabja frt 2.50. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. REIF, Bécs, Brandstätte 3.
1881-ben alapítottott birneves hízenai specialista czég.

40—10

ki e hirdetésre hivatkozik!

Hirdetmény.

Szerencsés vagyok az igen tisztelt közönség tudomására hozni, hogy

közjegyzői irodámat

a kurcaparti utcában a Kiss Zsigmond úr háza és a Kiss Pál féle ház közt fekvő előbb Horváth-féle háztelken épült I. t. 169. számú új házba tettem át.

Szentes 1899. november 25.

3—2 **Bolyó Kálmán,**
kir. közjegyző.

A Kőbányai Királysüfőző

Góliát Maláta Kávéja

2 a legtáplálóbb.

Ugyanazon malátából készül, a melyből hírneves

Góliát Malátasör

melyet Dr. Korányi és Dr. Kétyl budapesti és Dr. Benedict bécsi egyetemi tanár urai ajánlásai kísérnek és a melyet idegbajokna vérszegénységnek, emésztési zavaroknál és gyengeségnek mindenki sikerrel használ

A Góliát Maláta Kávé

minden más kávépótléknál jobb, táplálóbb és egészségesebb; megrendelhető:

LANDAUER IGNÁCZ és FIAI

bpesti nagykereskedő cég vezérképviselőnői

A Góliát Malátasör

megrendelhető: a Kőbányai Királysüfőző r.-t. gyári irodájában Kőbányán és városi irodájában Budapesten, VII. ker., Kertész utca 30.

Ifj. Szathmáry Pál.

I. tized 226. számú háza eladó.

Értekezhetni fenti szám alatt a tulajdonossal. 3—2

Speciálista SÉRV-KÖTŐKÉBEN.

A Keleti-féle cs. és kir. szab. sérvkötő a legkötelesebb ezen nemben, nem csúszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az eddigi sérvkötők hiányát.

Árak:
egyoldalt 6 frt.
ketoldalú 12 frt.

Gyáramban (alapítottott 1878) készülnek ezenkívül: műlabák, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopádiai fűzők, haskötők, görcsérhársnyak és mindenféle gummi-árak és hölgyek része.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros

BUDAPESTN, IV. Koronaherceg-utca 17.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kis hirdetések.

Helyben egy jóforgalmú 3—1

fűszer-üzlet

eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Egy jókarban levő **Beregszásy**-féle **ZONGORA** eladó. Hol? — megmondja a kiadóhivatal. 2—1

Üzlet átadás!

Átadandó vidéki városban egy szépen berendezett

vas és fűszerüzlet,

mely sok — környékbeli községi, urasági és géptulajdonos — vevőkkel bír.

Czim a kiadóhivatalban. 6—4

Mindenütt kapható

Sziget **Kalodonit**

Elismert legjobb fogtisztító szer.

36—1

7-3

6

húzásra érvényes jótékonycélú — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 KORONA.

Főnyeremény:

100,000

Korona ért.

5 nyeremény á 20,000 kor. stb. ért.

Kívánatra 20% levonással készpénzben kifizettetik.

Első húzás

visszavonhatatlanul
már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít:

A

NAGY JÓTÉKONYS. SORSJÁTÉK
KEZELŐSÉGE

A Budapesti Poliklinikai Egyes. kórh. javára

Budapest, IV., Kossuth-útca I. sz.

SZENTES
KÖZP. TAKARÉKPÉNZTÁR.

H I R D E T M É N Y.

Ó cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik

a XXI-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékonycélokra fog fordíthatni. 1. A vagyontalan állami tltzviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap. 2. A sárvári közkórház. 3. A katolikus tanoncokat védő egyesület. 4. A budapesti V. kerületi népkonyha. 5. A Paulai Szt. Vincéről nevezett irgalmas nénék vezetésére bízott óbudai tan- és nevelőintézet. 6. A fehérkereszt országos lelencház egyesület. 7. A zengvárósi közkórház. 8. A kassai Mensa Akadémika. 9. A Budapesti Tabitha egyesület. 10. A magyar vöröskereszt egyesület kolozsvári fiókja a jövedelem 1/10-12 részében.

E sorsjáték összes, 7691 ben megállapított nyereményei az alább következő játéktér szerint **365.000 koronára rugnak** és pedig:

1 főnyeremény — —	150.000 korona	10 nyeremény — —	á 1000 korona
1 „ — —	50.000 „	20 „ — —	500 „
1 „ — —	20.000 „	50 „ — —	100 „
1 „ — —	10.000 „	100 „ — —	50 „
2 nyeremény — —	á 5.000 „	1000 „ — —	20 „
5 nyeremény — —	á 2.000 „	6500 „ — —	10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

2-1

A húzás visszavonhatatlanul 1899. évi december 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Csepelrakpart, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi adó- és sóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1899 augusztus hó 1-én.

M. kir. lottójövedéki-igazgatóság.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziser ellentállt az idős megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmazták köszvénynél, oszónál, tagszeggyatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. 2.50 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utárat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter-cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítók.

Tóth Lászlónénak

Veresegyházi tanyaföldje és I. t. 615 sz. alatti háza, valamint Tóth Lászlónak (Tóth Árpád féle) háza kedvező feltételek mellett örök áron eladó. 6-3

ELADÓ HÁZ

Bene István III. 191 sz. alatti (Veinmann féle) háza mely áll, három rendbeli lakásból, lakatos és asztalos műhelyekkel, 518 nyszögölduvar tér kerttel együtt vagy pedig a IV. t. 304 számú háza kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni a tulajdonossal utóbbi szám alatt. 3-3

Legolcsóbb varrógép bevásárlási forrás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy sikerült nékem az ezen a vidéken is előnyösen ismert

Délmagyarország első és legnagyobb kerékpár és varrógép főraktára:

Kemény Lajos, Hm.-Vásárhely

képviselőt megkérve és így Szentesen a Kossuth-útcán létező mechanikai üzletemben egy nagyválasztékú varrógépraktárt nyitottam, hol állandó nagyraktárt tartok:

„Singer” rendszerű csolnakos és karikahajós, valamint Phönix, Minerva, Wheeler és Wilson családi Wheeler és Wilson (2 D. (cipész), Colibri, Cilinder és Vibrating varrógépekből családi és ipari használatra; ezen varrógépek nálam, a legolcsóbb áron,

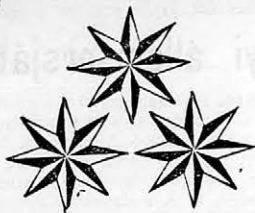
3 évi jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. Dús választék, varrógéprészek, felszerelések és kristály kenőolajokban. Javítások gyorsan és legpontosabban eszközöltetnek.

Mídon a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem, maradok kiváló tisztelettel:

DEMETER FERENCZ.

műgépész.

6-2

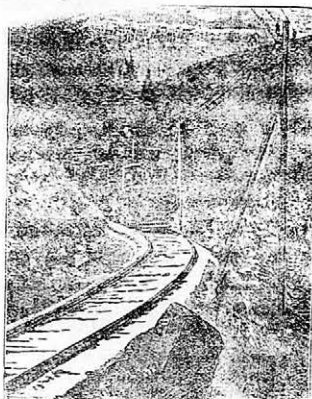
Utazási költségek megtérítése.

KEDVEZMÉNY VIDÉKI VEVŐIMNEK!

Hogy a ma kezdődő **KARÁCSONYI OCCASIÓBAN** nagyobb szükséglettel bíró vidéki vevőimet is részesíthessem, azon kedvezményt nyujtom t. vidéki vevőimnek, hogy az alábbi tabella szerint aránylag már csekély vásárlásnál is visszatérítem utazási költségeiket.

Raktáram bármely ágában történt személyes bevásárlásnál ezen visszatérítés megadatik s így t. vevőim a mellett, hogy szép fővárosunkat nagyobb anyagi áldozatok nélkül felkereshetik, a lehető legelőnyösebben szerzik be szükségleteiket:

Divatkelmékben
Selyemárúkbán
Velez- és mosó-
kelmékben

CSIPKE- ÉS
SZÖVET
függönyökben
Terítőkbén stb.

Külön a szövetsztály meett van a vászon- és fehérnemű raktár, hol

MENYASSZONYI KELENGYÉK

nemcsak rendelésre készülnek, hanem a legegyszerűbbtől a legfinomabbig készletben vannak s azok izléses és szolid elkészítése a legszelebb körökben elismerésre talál.

HAZAI GYÁRTMÁNYOK (Rózsahegy, Szepes-Igló, Késmárk) legjavát raktáron tartom, a késmárki himzgyár (Késmárk, Podolin, Szepes-Béla) svájci módon gyártott gyönyörű himzéseit fehérneműek részére a gyár által előrt eredeti gyári árakon hozom forgalomba.

Kívánatra díjtalanul megküldhető:

1. Vászonműek mintái.
2. Most megjelent 700-nál több litogr. és színes ábrát tartalmazó diszkötésű árjegyzékem, mely üzlettem fehérnemű osztályáról nyújt áttekinthető tájékozást.
3. A Késmárki himzgyár készítményeinek mintái.
4. A Karácsonyi Occasio mintái. (Részletes leírást lásd e lap legközelebbi számában.)

VISSZATÉRÍTÉS

Budapest környék szomszédos forgalmában már 20 koronás vásárlásnál 2 drb. II od osztályú személyjegy árát térítem meg.

I. II. III. zónákban lakó vevőm személyesen üzletemben eszközölt	50 koronás bevásárlásnál 1 darab gyorsvonat II-od osztály, vagy 2 " személyvonat III-ad osztály jegy árát kapja visszatérítve; a hányszor 50 koronás a bevásárlás, annyiszor lesz ezen egység vissza- térítve, úgy, hogy pl. 200 koronás bevásárlásnál 4 darab gyorsvonat II-od osztály, vagy 8 " személyvonat III-ad osztály jegy árát térítem meg.	IV. V. VI. zónákban lakó vevőm személyesen üzletemben eszközölt	100 koronás bevásárlásnál 1 darab gyorsvonat II-od osztály, vagy 2 " személyvonat III-ad osztály jegy árát kapja visszatérítve; a hányszor 100 koronás a bevásárlás annyiszor lesz ezen egység vissza- térítve, úgy, hogy pl. 400 koronás bevásárlásnál 4 darab gyorsvonat II-od osztály, vagy 8 " személyvonat III-ad osztály jegy árát térítem meg.
VII. VIII. IX. X. zónákban lakó vevőm személyesen üzletemben eszközölt	150 koronás bevásárlásnál 1 darab gyorsvonat II-od osztály, vagy 2 " személyvonat III-ad osztály jegy árát kapja visszatérítve; a hányszor 150 koronás a bevásárlás annyiszor lesz ezen egység vissza- térítve, úgy, hogy pl. 360 koronás bevásárlásnál 2 darab gyorsvonat II-od osztály, vagy 4 " személyvonat III-ad osztály jegy árát térítem meg.	XI. XII. XIII. XIV. zónákban lakó vevőm személyesen üzletemben eszközölt	300 koronás bevásárlásnál 1 darab gyorsvonat II-od osztály, vagy 2 " személyvonat III-ad osztály jegy árát kapja visszatérítve; a hányszor 300 koronás a bevásárlás annyiszor lesz ezen egység vissza- térítve, úgy, hogy pl. 600 koronás bevásárlásnál 2 darab gyorsvonat II-od osztály, vagy 4 " személyvonat III-ad osztály jegy árát térítem meg.

STERN JÓZSEF BUDAPEST, Calvin-tér 1. sz.